

Ellen Deelen-Beekman (-----2025)

Ze beleefde met liefde Marcel haar eigen sprookje

tekst Roos Menkhorst

Ieder jaar gaven Ellen Deelen-Beekman en haar man Marcel Deelen een kerstdiner voor de eenzamen in d'Engelenburgh, de oude pastorie van Fijnaart waar het echtpaar sinds 2009 woonde. Het pand uit 1873 hadden ze ingericht in barokke stijl: met kroonluchters, klassieke fauteuils, antieke klokken, behang met sierlijke patronen en schilderijen in gouden lijsten. Voor één avond belandden de bezoekers in de sprookjeswereld van het paar Deelen, een wereld waar de twee jarenlang zorgvuldig aan hadden gebouwd.

Er was tijdens het vijfgangendiner op Tweede Kerstdag plek voor zo'n dertig man. Ellen kookte, met de nodige hulp, de sterren van de hemel. Er stond een kerstboom van vier meter hoog in de hoek van de kamer. Marcel Deelen, in driedelig kostuum, was de gastheer van de avond. Sopraan Ellen, flamboyant gekleed in operajurk en begeleid door collega-muzikanten, bracht na

het diner Puccini en Verdi ten gehore. Met haar warme stem raakte ze de bezoekers in het hart, je kon niet anders dan je laten meevoeren door haar tonen.

Ellen Beekman werd geboren in de Finsestraat in Rotterdam. Haar geboortjaar moest onbekend blijven. Dat was een belangrijke wens van Ellen; ze hield haar leeftijd tot op het laatst geheim, zelfs voor goede vrienden. Ellen bleef zich een meisje voelen, en haar leeftijd correspondeerde op een gegeven moment niet meer met dat gevoel. Bovendien was ze in de muziekwereld al snel te oud voor een rol. Liever bleef ze voor altijd de leeftijdloze, talentvolle dramatische sopraan.

Liefde voor opera

De kleine Ellen groeide op in naorlogs Rotterdam met een acht jaar oudere broer. Haar vader Henk Beekman runde een eigen zaak in de productie en reparatie van jutezakken. Die werden gebruikt voor ladingen koffie, cacao en andere produc-

ten die via de haven van Rotterdam werden verscheept. Naast zijn werk was hij amateur-operazanger en speelde hij in zijn vrije tijd graag toeneel. Via grammofoonplaten en de radio liet hij de kleine Ellie kennismaken met zijn grote liefde voor opera, hij vertelde haar uitvoerig over de geschiedenis en de verhalen, zodat ze de muziek en de dramatiek beter kon begrijpen.

Als puber moest ze niks hebben van opera, maar ze ontdekte wel haar muzikaliteit door de gitaarlessen die ze kreeg van een van de Tielman Brothers. Vanaf jonge leeftijd speelde ze in jazzbandje de Happy Blue Stars. Ellen volgde een opleiding tot stenotypiste aan opleidingsinstituut Schoevers. Ze begon vervolgens als secretaresse bij een advocatenkantoor. Op een gegeven moment wilde ze een hogere functie, toen haar werkgever dat weigerde, zei ze: 'Dan neem ik ontslag'. Ze was impulsief in haar beslissingen, maar wist ook wat ze waard was. Ze had zich bij het advocatenkantoor onmisbaar gemaakt en dus kreeg ze de hogere functie.

Via een gemeenschappelijke vriend liep ze in die periode op een feestje Frits tegen het lijf. Hij was jong weduwnaar geworden en vader van Jeroen van vier jaar oud. Ze vielen voor elkaar en al snel verhuisde Ellen naar Voorburg en trok ze bij Frits en zijn zoon in, ze ontfermde zich over het jongetje alsof het haar eigen kind was. Het stel trouwde en een aantal jaren later werd in 1984 Jean geboren, in 1987 volgde zoon Alwin.

Oratorium

Om zoveel mogelijk bij haar kinderen te zijn had Ellen haar werk bij het advocatenkantoor opgezegd. Ze volgde een opleiding tot pedicure en schoonheidsspecialiste en begon een praktijk aan huis. Haar liefde voor muziek pakte ze op door in Voorburg oratorium te zingen, met haar stem kwam ze met gemak boven het hele koor uit.

Haar liefde voor klassieke muziek en opera kwam in die jaren weer meer tot uiting. Ellen trainde haar klassieke zangstem door les te nemen bij operazangeres Annett Andriessen. Ellens favoriete componisten waren Verdi en Puccini. Vanaf 1991 kreeg ze les van Lennart Rodriguez de Miranda, hij zou jarenlang haar docent en steun en toeverlaat blijven.

Ellen werd als zangeres steeds

Ze wilde dat haar jaar van geboorte onbekend bleef. Ze hield haar leeftijd geheim.

meer opgemerkt: ze zong in ensembles, op bruiloften, in bejaardenhuizen en in haar vrije uren deed ze mee aan talloze operetteproducties in theaters in de omgeving van Rotterdam en Den Haag. Als hoofdrolspeler werd ze als een van de weinigen betaald.

Het was in die periode dat Marten Smeding van de Nationale Opera informeerde of Ellen geen professionele, internationale carrière ambiëerde. Nee, antwoordde Ellen, ze wilde haar kinderen wel zien opgroeien. 'Ik heb ook kinderen', kreeg ze als antwoord. 'Maar jij bent een man', reageerde Ellen.

Frits werkte als ambtenaar bij de Sociaal-Economische Raad, het dagelijkse zorgen voor de kinderen lag vooral bij Ellen. Ze maakten veel ruzie en eind jaren negentig gingen ze uit elkaar. Ellen bleef met haar zoons van elf en veertien jaar in het huis in Voorburg wonen. Frits had na de scheiding lange tijd geen contact met zijn zoons. Ellen stond er helemaal alleen voor, toch bleef ze opgewekt voor haar kinderen en haar gezang schalde dagelijks – tot ongenoegen van de burens – door het huis.

Haar puberende zoons maakten het haar zeker niet makkelijk en ze maakte zich regelmatig grote zorgen om hen. Ook financieel was het een zware en onzekere tijd waarin ze fulltime als schoonheidsspecialiste en pedicure werkte. In de avonduren was ze vaak aan het werk, haar zoons verwelkomden de klanten aan de deur. Volgens de ouderwetse opleiding hanteerde Ellen nog het mes ('mesje 15') bij de behandeling van eelt en likdoorns. Op de avonden dat ze niet werkte, repeteerde ze of trad ze op in een van de omliggende theaters.

Als Ellen begon te zingen, dan wist de zaal: nu gaat er wat gebeuren. Zelfs op de achterste rijen van een groot theater wist ze bij het pu-

bleek de juiste snaar te raken. Ze bracht een verhaal tot leven. Een van haar favoriete aria's was *Ebben? Ne andrò lontana* uit de opera *La Wally* van Catalani. Nooit voelde ze zich verheven boven amateurzangers of had ze spijt van haar beslissing.

In 1998 deed Ellen mee aan het televisieprogramma *Una voce particolore*, een populaire talentenshow op televisie waarin werd gezocht naar een bijzondere opera- en operettestem. Ze haalde de finale niet, want jong ging in haar ogen wel erg makkelijk boven zangkwaliteit.

Stijldansen

Met de kinderen die ouder werden kwam er meer ruimte voor haar eigen leven. In 2007 ging ze op een cursus stijldansen voor alleenstaanden. Daar was ook Marcel als deelnemer te vinden. Het eerste moment dat ze samen dansten, kan Marcel zich nog zo voor de geest halen. Hij voelde de blikken van de anderen in zijn rug; wat een mooie vrouw had hij in zijn armen. Een paar maanden later moesten ze allebei toegeven dat ze niet meer zonder elkaar konden, ze waren onafscheidelijk en dansten vanaf toen als een paartje.

Ook voor Marcel, die een stuk jonger was dan zij, lukte het Ellen aanvankelijk om haar leeftijd geheim te houden. Voor hem was leeftijd niet meer dan een getal. De twee wilden al gauw samenwonen, waar was de grote vraag. Ellen sprak met liefde over het Weens minitheater in Den Haag waar ze graag kwam. Zo'n soort plek zou zij ook wel willen: een locatie waar muzikanten hun talenten konden laten zien aan het publiek, waar gerepeteerd kon worden, waar het gezellig was en mensen zich thuis voelden.

Marcel werkte in die periode voor de gemeente in Oudenbosch. Van een collega hoorde hij over de leegstaande pastorie in Fijnaart. Marcel

Als ze begon te zingen, wist de zaal: nu gaat er wat gebeuren

en Ellen waren gelijk verkocht toen ze het pand – dat in slechte staat verkeerde en al acht jaar leegstond – binnenstapten.

Dit was hun droomhuis. Er moest nog veel aan gebeuren, maar ze hadden er vooral veel zin in om het van top tot teen op te knappen.

Ellen en Marcel doopten het pand in 2009 tot d'Engelenburgh. In datzelfde jaar trouwden ze. Hun bruiloft was geheel in achttiende-eeuwse Weense stijl, met paardenkoets en bijpassende kleding. Met hun bijzondere huwelijk haalden ze de regionale krant.

Intensief klussen

In de jaren die volgden brak een periode van intensief klussen aan; bijna alles deden ze zelf. Hoewel Marcel in de ogen van sommige van zijn vrienden twee linkerhanden had, ontponp hij zich tot een echte aanpakker. Ellen klom op metershoge ladders om de eerste twee verdiepingen en het trappenhuis van het 700 vierkante meter grote pand van behang te voorzien. Samen struinden ze kringloopwinkels, antiekwinkels en markten af, op zoek naar de mooiste schatten en snuisterijen om precies de juiste sfeer te creëren.

Tot Ellen in 2011 bij toeval ontdekte dat ze mogelijk leed aan de zeldzame eiwitziekte amyloidose. Ze bezocht de huisarts, maar vond aanvankelijk geen gehoor. Ellen liet het er niet bij zitten en bleef aandringen op verder onderzoek. Uiteindelijk bleek dat ze inderdaad de ernstige aandoening had, waarbij eiwitten zich rond organen verkleven. Ze onderging een ingrijpende stamcelbehandeling, knapte op en niet veel later zong ze weer als vanouds.

Vanaf 2014 was d'Engelenburgh eindelijk 'af' genoeg om publiek te ontvangen. Tijdens Open Monumentendagen paktten Ellen en Marcel flink uit en hun concerten trok-

Naschrift beschrijft het levensverhaal van bekende en minder bekende mensen die recent zijn overleden. Een tip? Mail die kort na iemands overlijden naar naschrift@trouw.nl. Of per post naar Trouw/Naschrift, postbus 859, 1000 AW Amsterdam

Ze vond steun in het geloof en liet zich dopen in de Jordaan

ken altijd veel bekijks. Het lukte de twee om jonge talentvolle pianisten als Tobias Borsboom en Erwin Weerstra te programmeren, en zo ontstond er een mooi cultuurhuis.

De middagen en avonden in huisze Deelen waren voortaan een gezellig, vrolijk en bijzonder muzikaal samenzijn, precies zoals Ellen en Marcel zich dat hadden voorgesteld. Op een ochtend in 2017 werd Ellen wakker met een duidelijke boodschap; in haar droom had ze iemand horen zeggen dat ze naar de dokter moest gaan. Diezelfde dag ging ze naar de huisarts, de dag erna zat ze al in het ziekenhuis: er was borstkanker bij haar geconstateerd in allebei haar borsten.

Weer brak er een periode van angst en onzekerheid aan. Marcel ontponpte zich als een ware verzorger; hij stond haar in alles bij en was er op ieder moment van de dag. Na een ingrijpende operatie, chemokuren en bestralingen, krabbelde Ellen weer op. Zingen bleef haar houvast. Het geloof speelde een steeds belangrijkere rol in haar leven, ze vond er steun in, en tijdens een vakantie in Israël liet Ellen zich dopen in de rivier de Jordaan.

Marcel noemde Ellen zijn poolster en inspiratie; hij besloot op een gegeven moment zelfs een boek te wijden aan het leven van haar grootvader. Ellen had hem nooit gekend, ze wist alleen dat hij in 1941 was omgekomen op de Atlantische Oceaan op het stoomschip 'Beursplein', dat werd getorpedeerd door Duitse gevechtsvliegtuigen. Via het onderzoek van Marcel leerde ze haar opa beter kennen en zag ze dat ze haar hekel aan gezag van hem had.

Dit jaar keerde de ziekte weer terug, ze had uitzaaiingen. Haar wil om te leven was groot; ze greep behandelingen aan en zong de dag na een chemo weer als vanouds haar aria's. Ellen sprak met Marcel vaak over de wandbekleding in haar geliefde oosterse kamer die ze nog op de panelen wilde spannen. In deze kamer hingen haar operajurken, er stond een Indonesisch kamerscherm en op de kaptafel waren haar sieradenkistjes en parfumbekleders te vinden: allemaal spullen die ze met liefde had uitgezocht. Ze kreeg het alleen maar niet voor elkaar om de stoffen wandbespanning te regelen, Marcel nam het 'project' graag voor haar uit handen. Hij zorgde ervoor dat het werd geregeld, hij was net op tijd en Ellen kon het resultaat ook nog zien.